

**haskiya mobbinge
tacize artık yeter!**

BARKOD

MARKETİN İÇ SESİ

Mart-Nisan 2021 - Sayı: 4

"Hoş geldiniz, indirim kartınız var mıydı?"

"Şu ürünler indirimde girdi almak ister misiniz?"

"Dıt dııt dııt. 8690744300035.
"NE KADAR DA YAVAŞSINIZ!"

" BAŞKA KASA NEDEN AÇILMIYOR"
" NE BEKLİYORUUZZ?"

"İyi günler, yine bekleriz." "
Hoş geldiniz indirim kartınız var mı?"

" Bu ürünü almayacağım"
" Arkadaşlar iptaaall var, iade var'

"Tekson kimde, etiketler alınmamış,
afişler hala takılmamış."

"ön yüz neden yapılmamış , ürünler
hala yerde"

"Hadi hadi çok yavaşsınız."

"Baksana şuna turp gibi geçen gün
hastaymışta işe gelmemiş , onun
yüzünden müdür bize kızdı
ONUN YÜZÜNDEN çok çalıştık."

"Mal geldi mal vurun. Benim mesaim
bitti ama" "Sktleri ayarlamadın ki
nereye gidiyorsun?"

"OF mesaim bitti hala burdayım."

"Çok acıktım , çok tuvaletim geldi
ama kasa çok yoğun ."

AÇILIŞ

Bizler Barkod Dayanışma Ağı olarak marketlerde sesleri yükseltmeye geldik. Barkod Dergisi olarak dördüncü sayıyı çıkardık. Dergi, marketteki işçilerin çıkarmış olduğu bir dergi. Biz bu dergiyi sadece sorunlarımızı anlatmak için değil aynı zaman da kendimize yeni bir alan çıkarmak için çıkardık.

Gece-gündüz

demededen çalışıyoruz. Bu öyle bir hal aldı ki sadece işten eve evden işe gider olduk. Neler yapabileceğimizi ve yeteneklerimizin farkında olmadığımızı düşünüyoruz. Bizler şiir ve öykü yazmazmız ya da tiyatro oynamazmız. Aslında o kadar yetenekliyiz ki var ediyoruz ve hergün üretiyoruz ama bunların farkında bile değiliz.

Bizde yaratmak için, aslında kendimizi keşfetmek için birlikte bu dergiyi çıkardık ve yolara düştük. Her işçiye her markete ulaşmaya çalışıyoruz. İşyerlerimizde ve yaşamlarımızda sorunlar var. Bu sorunlar sadece çalışma koşullarımız ya da ücretlerimizden ibaret değil. Zamanımızın da elimizden alınması ve kendimize dair bir alanın kalmamasıdır. Gelin birlikte yapalım zamanımızı ve yaşamızı biz yaratalım. Birlikte gücümüze güç katalım, bunu birlikte başarabiliriz. Haydi hep beraber gücümüze güç katalım Barkod Dayanışma Ağında birleşelim...

barkodmarketinicesesi

barkodmarket

0553 880 75 41 / 0544 774 47 21

Ekmek ve Onur gazetesi özel sayısıdır.

BARKOD

KADIN DAYANIŞMA AĞI

Çalışan, üreten tüm emekçi kadınlarımıza selâm olsun. Ben de bir kadın, bir emekçi olarak 15 yıllık iş hayatımda karşılaştığım ve hemcinslerimin de başına gelen mobbing ve tacizlerden söz etmek isterim. Sektör, firma adı, vardiyalı-vardiyasız hiç farketmemekle birlikte maalesef kadın işçilerin uğradığı mobbingler ve tacizler değişmiyor. Ne yazık ki kadın işçiler çoğu zaman işi bırakıp gitmekle kalıyor. Başımıza bazen kötü bazen de trajikomik neler geliyor ah bir bilseniz. Kağıda numarasını yazıp bırakanlar, içki içip markete gelip üzerine yürüyenler, alakasız sorular sorarak zamanınızı alanlar, parfüm markanızı soranlar, para üstü verirken "ay elleriniz ne kadar yumuşakmış" diyenler, ürün geçirilirken poşetleme yapmak yerine yüzünüzü inceleyenler, banklara oturup mesai bitimine kadar bekleyenler, medeni halinizi merak edenler, "bu işlemde yanlışlık var seni şikayet edecem" diyerek tehdit edip fotoğrafınızı çekmeye çalışanlar vs. Kısacası parasıyla sizi de satın aldığı düşününler var.

Sadece müşteriyle bitmiyor tabiki. Mesai arkadaşlarımız tarafından da buna maruz kalıyoruz. "Sen kadınsın teknik üründen ne anlarsın, ağır eşya kaldıramayacağın için işimize yaramazsın, biz gece çalışmasına kalıyorsak sende kalacaksın" ..bekârsındır, karşı cinsten biriyle arkadaşça muhabbet edersen "aaa acaba sevgililer mi" diye dedikodun yapılır. Hele ki bekâr anneysen vay haline! Sanki namusumuzdan, onur ve haysiyetimizden onlar sorumlu. Biz kadınlar kendi namusumuzu, onurumuzu, haysiyetimizi kendimiz koruyacak akla sahip insanlarız. Kimse üstüne vazife olmayan şeylere yorum yapmamalı bence. Bu saydıklarım çalışma arkadaşlarımız tarafından uğradığımız mobbing ve tacizlerden sadece birkaçı. Aynı eğitime, deneyime ve birikime sahip olmamıza rağmen sırf kadın olduğumuz için kariyer anlamında yükselmemize mani olunuyor. Kurumsal firmaların insan kaynakları modellemelerinde "Eşit işe eşit ücret" olmasına rağmen benzer beyaz yaka pozisyonlarda, kadın ve erkek yönetici

arasındaki maaş farkı olduğu bilinmektedir. Gücümüze farkındalığımızı ekleyip onurumuzu, saygınlığımızı koruyarak, emeğimizin sonuna kadar arkasında durup iş, ev hayatında kısacası yaşamın her alanında var olmaya devam edeceğiz.

MARKETÇİLERİN "ÖZEL" HAYATLARI

Ayşe: 25 yaşında 10 aylık bebeği var. Gece boyunca ateşi düşün diye çocuğunun başında bekledi ve uykusuz kaldı. Sabah kalkıp işine gitmek zorunda kaldı. "Yorgunluk ve uykusuzluktan inşallah kasada açık vermem" diyerek işine başladı. Aylardır neredeyse her gün böyle yorgun gelen Ayşe, bunun bir bahane olmadığını bilse de sadece biraz daha anlayış istiyor.

Şeyma: 29 yaşında evli ve bir çocuğu var. Çocuğuna bakabilmesi için eşinin ailesiyle aynı evde yaşıyor. Hayali para biriktirip kendi evini almak ve çekirdek ailesiyle birlikte yaşamak. Markette kasiyer. Kayınvalidesiyle yaşadığı için eve gittiğinde Ona karşı gelmemek için dinlenmeden ne iş verirse yapıyor.

Ahmet: 22 yaşında askerliğini yapmamış. Her girdiği işte askerlik problem olmuş ve en ufak işten çıkarılmada hedef Ahmet olmuş. Askere gidecek yakında. Hayalleri var ama artan işsizlikten gelecek kaygısı yaşıyor.

Selim: 30 yaşında. Geçen hafta annesini kaybetti. Hayat devam ediyor diye işyerinin verdiği ölüm süresinden sonra işine döndü. 30 yaşına kadar hep yanında olan annesinin yokluğuna 5 günde unutup alışma iznini kullanıp geldi. Manavda çalışıyor, müşterilerin ücret vermeden yiyip bıraktığı çöpleri toplarken yine aklına annesi geldi. Annesi küçüklükten beri, ikram edilmedikçe ücretini ödemedi hiçbir şeyin yenmeyeceğini söylerdi.

Emine: 45 yaşında 3 çocuğu var. En büyük çocuğu üniversiteye gidiyor, hem okuyor hem çalışarak annesine ve evine katkıda bulunmaya çalışıyor. Diğer iki çocuğu da okula gidiyor. Emine 5 yıl önce eşini kaybetmiş ve hiç iş tecrübesi olmadan mecburen işe girmiş, temizlikçi olarak çalışıyor. Müşterilerin döktüğünü kırıldığını temizliyor, eve gidip evini de temizlemeye çalışıyor kalan gücüyle.

Hikmet: 35 yaşında. Alzheimer hastası annesiyle tek yaşıyor. Annesine bakacak kimse olmadığı için her gün işe giderken üzerine kapıyı kilitliyor. Akli sürekli annesinde, fırsat buldukça annesini arayıp soruyor. Sürekli Hikmetin telefonda konuştuğunu gören müdürü, Hikmetin işini savsakladığını düşünüyor. Herkes gibi Hikmet de evlenip yuva kurmak istiyor ama annesine bakan birini bulmak, bulsa da sırf çıkar için onunla evlendiğini düşünebilir diye vazgeçiyor.

Mehmet: 46 yaşında. Eşi çalışmıyor, 4 çocukları var. Ailesinden böyle gördüğü için evin geçimini tek başına sağlamaya çalışıyor. Reyonların içinde kaybolurken yetmeyen maaşından her geçen gün artan giderlerden gelecek kaygısı yaşıyor.

Bilge: 27 yaşında Halkla İlişkiler mezunu. İş bulamadığı için markette reyon görevlisi olarak çalışıyor. Bazı arkadaşlarını tesadüfen görünce, okuyup markette çalıştığı için utanıyor onları görmezden gelmeye çalışıyor.

Esmâ: 34 yaşında 2 çocuk annesi. Sabah çok erken kalkıyor yemek yapıyor çocukları için. Çocukları okula gönderip işe gidiyor. Eve döndüğünde çocuklar da okuldan eve dönmüş, tek başlarına birkaç saat anne ve babalarını beklemiş oluyorlar.

25/2 MADDESİ VE ÜCRETSİZ İZİN

Pandemi sürecinde işçi sınıfına dönük iki saldırı var: Ücretsiz izin, 25/2 maddesi ile işten çıkarma. Ücretsiz izin uygulaması işten atma yönteminin diğer bir yoludur. İşveren bu süreçte işçiyi isterse bellirsiz bir süre ücretsiz izne yollayabiliyor, aylık devletin ödediği sadece 1422 tl ve bu da işsizlik fonundan karşılanıyor. Ücretsiz izindeyken ne SGK primi ödeniyor, ne sigortalı bir işe girebiliyorsunuz, ne de işverenden tazminat talep edebiliyorsunuz. 1422 tl ile açlığa, sefalete, yoksuluğa itiliyoruz. 17 Nisan 2020 sonrası işe giren işçilerin ücretsiz izne çıkarılması halinde nakdi ücret desteği de verilmiyor. Ücretsiz izin uygulamasına karşı mücadele örnekleri ise giderek çoğalıyor. Sinbo, Migros, PTT-SEN gibi direnişler ile işçiler patronların açlık ve işsizlikle terbiye etme girişimlerine karşı mücadeleyi yükseltiyor. Bu süreçte işten

atmak yasak işveren işten çıkarmak için 25. Maddenin 2. Fıkrasına başvuruyor. **25/2 madde nedir?** İşçinin ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan haller ve fiileri gerçekleştirilmesi sonucu işverenin haklı sebeple bu madde uyarınca iş akdini feshetmesidir. (hırsızlık, taciz, iş huzuru bozma..) 25/2 (kod 29) ile işten çıkarılması halinde patronun ihbar ve kıdem ödemek yükümlülüğü olmaz. Yani patronların ekmeğine yağ sürülüyor. Ayrıca işten çıkarılan işçi, işsiz maaşına hak kazanamıyor. Ahlıksız ve kötü niyet gerekçesiyle çıkışı verilen işçinin sicilinde bir suçlu vesikası işlenmiş olduğu için sonraki iş yaşamını olumsuz etkiler. Bunun için sesimizi yükseltiyoruz ve bu bize yapılan haksızlığı kabul etmiyoruz. Talebimizi haykırıyoruz KOD 29 kaldırılmalı.

SATIYORUZ AMA YİYEMİYORUZ

Sen pirzola yerken ben simit yemek zorunda mıyım? Öyle bir hak, hukuk var mı? Ben yaklaşık 3 aydır bir markette kasap personeli olarak çalışmaktayım. İsmimi bile zorlukla söylediğimiz, tatlarının nasıl olduğunu bilmediğimiz ürünleri satmaya çalışıyoruz. Müşteriye "Güzeldir efendim" dedirtilmesi çok zoruma gidiyor haliyle. Bilmiyoruz ki tadını! O fiyatları bizlerin ödemesi ne mümkün! 1 ayda kazandığımız parayı 2 saatte çıkartıyoruz aslında bu reyonda. 3 kilo antrikot, 4 kilo pirzola bizim emeğimizi çıkarmış oluyor. Geriye kalan 30 günlük emeğimiz nereye gidiyor? Tabii ki patronların cebine. Bu sorunla bitiyor mu peki yaşadıklarımız? Hayır. Saymakla bitmez.

Özellikle pandemi sürecinin bütün yükü biz market işçilerinin sırtına yükleniyor. Patronlar hep daha çok kazanıyor. Biz ise evle iş arasında gidip geliyoruz. **GELELİM İZİN GÜNLERİMİZE** Sokağa çıkma yasağını izin sayıyorlar. Sanki biz keyfimizden işe gitmiyoruz. Sonra da haftalık 45 saat dolsun diye bizi fazla çalışmaya mecbur bırakıyorlar. Yoruluyoruz, vücut direncimiz düşüyor. Bu dönemde özellikle bağışıklığımızın güçlü olması gerekirken hepten mahvoluyoruz. İyi beslenin diyorlar ama dedikleri şeyleri alacak ücreti vermiyorlar. Hiçbir market işçisi yalnız değildir; sesimiz birleştiğinde yükselecek. Bize yaşatılanlar saymakla bitmez belki ama mücadeleye biter!

İŞÇİ İLE BURJUVA PATRONUNUN SABAHLARI ÜZERİNE

Saat; kuşluk vaktinden bir saat öncesi!

Açlıktan inleyen kargalar,

**Açlıktan dem vuran sokak hayvanlarının kavgası
sesleri,**

Ve dahası sokakta uyuyan insanın titreme sesi.

Poşette taşınan ucuz bir poğaçaya yahut,

Gecedен hazırlanan ekmek arası bilmem ne.

İnsanı erken öldüren geç kalma telaşı,

Ve bundan doğan otobüsü kaçırmak korkusu.

Henüz göremeden kuşluk vaktini,

Fabrikanın loş karanlığında;

Biz işçiler çiğnemeye başlarız kuru poğaçayı

yahut,

Gecedен hazırlanan ekmek arası bilmem neyi.

Aşk olsun,

Kaçamak sigara molası dışında güneşi görebilene!

**Saat; kuşluk vakti!
Günlük kârın verdiği,
Rahat uykunun en güzel vaktidir bu.
Kuşluk vaktinin beş saat sonrası;
Döviz takibi,
Kibir okşayan banka aramaları,
Çalışkan olmak üzerine höykürmeler,
Başarı nidaları ve daha bir sürü puşluklar.
İşte böyledir burjuva patronunun sabahı,
Nasıl bir haydutluktur bu!**

Roquentin

